MISCELLANEA.

1/ Linowski Aleksander,Głos dnia 19.paźdz.miany./B.m.dr.i r./. K nlb.2.-

2/ Wybranowski Rajmund,Prześwietne Zgromadzone Stany!/B.m.dr.i r./ K nlb.1.-

3/ Niemcewicz Franciszek,Mowa dn.21.Octobris,Warszawa,w druk.P. Dufour.-Str.4.-E_{XXIII}Str.115.-

4/ Rezolucye Rady względem materyi krakowskiey./B.m.dr.i r./ /1782/.-K nlb.3.-

5/ Bolesz Kazimierz,Głos dn.18.Octobris 1782 miany,Warszawa, w druk.P.Dufour.Str.4.-E_{XIII}Str.244.-

6/ Suchodolski,Głos w izbie senatorskiey dn.21.paźdz.1782 miany. /B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-

7/ Rzewuski Adam,Głos w izbie senatorskiey dn.22.paźdz.1782 miany,Warszawa,w druk.P.Dufour.-Str.4.-

8/ Grabianka Leszczyc Jacek,Mowa do króla w sprawie Pruchnickiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

9/ /Sokolnicki Piotr/,Odpowiedź na pismo Sokolnickiego./B.m.dr. i r./-K nlb.2.-E_{XXIX}Str.4.-

10/ Mycielski Aleksander,Głos w izbie poselskiey dn.2.list.1780r. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XXII}Str.652.-

11/ Bukar Adam,Głos na seymie dn.1.Septembris 1776r./B.m.dr.i r./ K nlb.1.-E_{XIII}Str.439.-

12/ Moszczeński Wojciech,Relacya o czynnościach Departamentu woyskowego./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXII}Str.596.-

13/ Potocki Stanisław,Mowa na sessyi seymowey dn.23.paźdz.1778r. Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-

14/ Wypis z ksiąg ziemskich woiew.Mińskiego r.1779./B.m.dr.i r./ Str.V.-

15/ Czacki Michał,Mowa na seymie dn.20.Octobris 1780r./B.m.dr. i r./.-K nlb.1.-E_{XIV}Str.506.-

16/ Delegowani do Konstytucyi./B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-E_{XV}Str.125.-

17/ Niezabitowski Jan,Memoryał do króla./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

18/ Kurdwanowski Kajetan,Głos na sessyi 22.paźdz.1782r.Warszawa.w w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.385.-

19/ Courtivron i Bouchu J.Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelazney./tylko karta tytułowa i przemowa - reszty brak/,Warszawa 1782.w druk.u XX.Schol.Piarum.-K nlb.2.-E XIVStr.433.-

20/ Kraszewski Jan Aleksander,Mowa w izbie senatorskiey dn.22.Oct. 1782r.Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.243/4.-

21/ Kraszewski Jan Aleksander,Przymówienie się w izbie senatorskiey dn.22.Oct.1782r.-Warszawa,w druk.P.Dufour.K nlb.2.- E_{XX}Str.244.-

22/ Ankwicz Józef,Głos na sessyi dn.12.paźdz.r.1782./B.m.dr.i r./ K nlb.2.-E_{XII}Str.160.-

23/ Rzyszczewski,Głos w izbie senatorskiey 17.paźdz.1782r./B.m. dr.i r./.-Str.3.-

24/ Prośba do JKMci od generała Małopolskiego./B.m.dr.i r./.Knlb.1

25/ /Radziwiłł Karol i Hieronim/,Pretensya domu Radziwiłłów,Warszawa,w w druk.P.Dufour.-Str.12.-

26/ Złotoliński,Prośba do króla i Stanów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

27/ Poniński Kalikst,Powiększenie woyska,/B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

28/ Rewitzki,Stackelberg,Benoit,Kopia deklaracyi oddanych ministrom króla,Warszawa 1773.-K nlb.2.-

29/ Gli stati versi sciolti./B.m.dr.i r./-K nlb.2./tyczy Galicji/.-

30/ Poniatowski Stanisław August,Uniwersał zabraniaiacy koczowania ludzi z państwa Rossyjskiego./B.m.dr./1784.-K nlb.1

31/ Maria Teresa,Patent z dn.17.grudnia 1774.Lwów.-Str.9.-
32/ Rada Nieustaiąca,Ustanowienie i objaśnienie./B.m.dr.i r./Knlb.6
33/ Sanguszko Janusz Aleksander,Kopia listu ciekawego względem Ordynacyi Ostrogskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXVII}Str.70.-

34/ /Ostrogska Ordynacya/,Odpowiedź przyjaciela na zarzuty.K nlb.4
35 b/ Kopia listu X-cia Prymasa r.1754. K nlb.1.
36 c/ Kopia responsu na list.-K nlb.2.- E_{XXIII}Str.580
37 d/ Kopia listu Marszałka do Prymasa.-K nlb.4.-
38 35/ Objaśnienie prawa wexlowego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.E_{XXIII}St.216

39 36/ Sprawiedliwość./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
40 37/ /Borzymowski Jan/,Sprawiedliwość sukcessorom Borzymowskiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
41 38/ Województwo Rawskie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
42 39/ Rezolucya interessu na seym./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
43 40/ Przeniesienie sądów ziemskich./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
44 41/ Zmniejszenie expens skarbowych./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
45 42/ Użytek skarbu publicznego./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
46 43/ Uwolnienie od rygoru dekretu Antoniego Chmielewskiego.K nlb.1.-
47 44/ Miasteczko Mogielnica./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
48 45/ Deklaracja dla ziemi Nurskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
49 46/ Warunek dla W.Łąckiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
50 47/ Warunek dla Korony./B.m.dr.i r./.K nlb.1.-
51 48/ Deklaracja względem Kommissyi Likwidacyiney./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-E_{XV}Str.118.-

52 49/ Porównanie prowizyi w Koronie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
53 50/ Powiększenie kar./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
54 51/ Wystawienie nowego regimentu przez Potockiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
55 52/ Xięstwo Kurlandzkie,Pow.Piltyński./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
56 53/ Wojsko./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
57 54/ Pozwolenie sprzedarzy./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
58 55/ Projekt.Approbacya XX Missyonarzów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
59 56/ Projekt./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
60 57/ Obmyślenie nagrody Bachmińskiemu./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
61 58/ Miasto Kraków./B.m.dr.i r./-K nlb.1.- E_{XX}Str.211.-
62 59/ Szkoła rycerska./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E
64 60/ Doniesienie de Monata./B.m.dr.i r./-K nlb.2.- E_{XXII}Str.527.-

Czynności Seymu w Latach ostatnich

(14)

Wypis z Kśiąg Ziemſkich Woiewozdtwa Mińſkiego.

Roku Tyśiąc, Siedmſet, Siedmdzieśiąt, Dziewiątego. Mieśiąca Oktobra, dwunaſtego Dnia.

PRZED Aktami Ziemſkiemi Woiewodztwa Mińſkiego ſtanąwſzy oſobiście Jmć Pan Piotr Hrynkiewicz, Manifeſt podał do Kśiąg, którego treść takowa: PROCESS Imieniem Wielmożnego Jmci Pana Franciſzka Uniechowſkiego, pierwſzego Sędziego Ziemſkiego Woiewodztwa Mińſkiego, na Prześwietny Sąd Kommiſsyi Edukacyiney, oraz na J. W. Jmci Pana Nieśiołowſkiego Woiewodę Nowogr: Dyplomatycznego Poſsesſora, Jana Dąbrowſkiego Inſtygatora, Adama Wierzeyſkiego Piſarza Grodzkiego Nowogr: Plenipotenta teyże Kommiſsyi, w ten ſpoſob, y oto: Jeżeli Sąd maiątku Obywatelów pewnym nie czyni, owſzem nachyla do upadku y zamieſzania, ieżeli konſyderacya Dekretow oczywiſtych na przeſąd drugiey Magiſtratury iść nie mogąca, obrony y beśpieczeńſtwa nie daie, ieżeli rozumieć można, aby Prawa, aby Dekreta zawodnemi były, aby dwie Magiſtratury równey powagi y doſtoyności, iedna drugiey Dekreta znoſiła, wſtecz coſała, y według zdania ſwego tłumaczyła, ieżeli to ma upadać, albo zmieniać śię, co Prawa ſtanowią, czemu powſzechność wierzyła, y na czym Sędzia Uniechowſki miał twierdzę y poſtanowienie Dobr Burdykowſzczyzny za krwi przelewem po Przodkach iego ſłuſznym Prawem iemu należących y przyſądzonych, ieżeli przemoc wyżſzego Obywatela trafiła nad ſłabſzym przewodzić, ieżeli tylko ma być wzgląd y ſzacunek na ſtan, na intrygi, y na prywatę, nie na ſprawiedliwość, za krzywdą Sędziego wołaiącą: Tedy żyiącym pod hasłem Prawa Obywatelom nie ma obrony, a w Sądźie nie maſz nikomu nadziei y pewności. Nie tylko doświadczać, lecz widzieć y ſłuchać iſt okropnym aż do uczucia nieparcyalnego ſerca, iż J. W. Nieśiołowſki Woiewoda Nowogr: Dyplomatyczny Poſseſsor, dotknął y uciemiężył Złłcego Dltra odbieraiąc mu właſność, którą z Przodkow natura y przyrodzenie w Sukceſsyą determincwały dla Sędziego. Tych to Dobr bowiem Burdykowſzczyzny Zakon przedtym Jezuicki pod imieniem nieprawnego Funduſzu nullius fidei był Poſseſorem. Po zgaſzeniu zakonu Ex Jezuitow Konſtytucya na Seymie 1775. Roku, Dobra po Jezuickie ſpoſobem y kondycyami Prawem opiſanemi między Obywatelow rozdzieliła, y razem każdemu, ktoby do Dobr pomienionych

A

miał pretensyą y Prawo dochodzenia rekwirować y zyskiwać pozwoliła. Jakoż do kognicyi Aktorstwa y pretensyi Obywatelow, Sąd Kommissyi Wileńskiey absolutny y od żadnego inszego Sądu nie dependuiący został wyznaczony. Więc ta Juryzdykcya Kommissyi Wileńskiey po Jezuickiey była każdemu y w każdey sprawie Sądem ultimarnym, Sądem Naywyższym apellacyi y żadney zgoła odmianie nie podlegaiącym; każdy Obywatel iuż był nie oboiętny, że idzie przed Sąd Kommissyi Wileńskiey pewny y nieprzemienny, że tego Sądu wyroki będą trwałemi y wiecznemi, bo nie masz w Konstytucyi takiego punktu, lub kondycyi, iżby Dekreta Kommissyi Wileńskiey miały być kiedy tłumaczonemi, y wzruszonemi, lub gdyby Juryzdykcya iaka stanu y kondycyi Dekretow dobadywała się. Wierzył Prawu W. Unichowski iako Obywatel, wierzył y pewien, że Prawa nikogo oszukać, albo zmylić nie mogą, tylo każdęgo na własności zachowuią y szacuią. Nie myślił o tym Sędzia, iżby Sąd ultymarny Kommissyi Wileńskiey dla wszystkich będąc końcem Spraw y kłótni, dla Sędziego był widokiem upadku, y nieszczęścia. Nie masz pod słońcem tak okrutnego przykładu, aby Sąd za Sąd szanowany nie był, aby równa Magistratura iedna drugiey pod tytułem przeczyszczenia kassowała y naganiała Dekreta, aby Dekret na Dekret, albo przeciw Dekretowi formować iakie rozumienie godziło się, aby Obywatel po wszystkich dowodach naysolennieyszych y naycnotliwszych zyskuiąc własność, napotym toż samo utracał, że głosu Prawa słuchał, że się udał do tego Sądu, który Prawo naznaczyło, a który powszechność y Sędzia mieli y wyznawali za Sąd regularny, nie zaś za głos potoczny, i iakby nic nieważący. Na tym to Sądzie Kommissyi Wileńskiey Sędzia Ziem: Uniechowski w Roku Tysiąc, Siedmset, Siedmdziesiąt, Piątym, Miesiąca Nowembra, Dnia czternastego po komportacyi wzaiemney od Sędziego y od Plenipotentow Kommissyi Edukacyiney złożoney y zaprzysiężeney po zupełnych dowodach y odwodach, po Produktach y Replikach, dowiodł y doprowadził Aktorstwa swego połowy całey Burdykowszczyzny, bez excepcyi y superdystynkcyi adesse & super Naturam Dobr. Nic nie zostało w ten czas, nic nie zostaie teraz, coby Sędziego wątpliwym połowy Aktorstwa czyniło, coby go od własności po Uniechowskim Woiewodzie Trockim usuwało: ma wszystkie munimenta, które maiątek Jego iustyfikuią, takiego tylko szczęścia nie ma, aby się odiął przemocy Woiewody Nowogr: aby słabość niższego z kolei Urzędu Obywatela mogła przodkować intrygom. Prawda, zyskał Sędzia Ziemski Miński na Kommissyi Wileńskiey Dekret pod datą wyżey wyrażoną, ktòrego następuiące kładą się słowa: „ Uniechowskiego za A„ która połowy Dobr Poczupowa, Burdykowszczyzny, Lasko„ wszczyzny cum attinentiis uznawamy. „ Y niżey: „ Ponieważ „ połowa Dobr Uniechowskiemu iest przysądzona, & ex Diploma „ wyięta, exinde połowę intraty z Lustracyi wypadaiącey y ozna„ czoney, ażeby J. W. Woiewoda Nowogr: do Skarbu Kommissyi „ Edukacyiney importował, decidendo a nexu płacenia drugiey „ połowy Intraty uwalniamy. „ Taki Dekret Kommissyi Wileń-

ſkiey y ſłuſzne połowy Aktorſtwa dowody, oprócz Dokumentow, y oprócz Piſma W. Sędzia wykonaną przed tymże Sądem ofiarą przyſięgi ſtwierdził y umocnił. Nie dość na tym, Prześwietna Kommiſsya Edukacyina iako ſtrona, a Woiewoda Nowogr: iako Dyplomatyczny Poſseſsor, tak wyraźną Sądu Decyzyą w upodobanym ſobie biorąc tłumaczeniu na ſkrzywdzenia żałuiącego Delatora nowe formuią wynalazki, y znowu do teyże Kommiſsyi Wileńſkiey niby po rozwiązanie znayduiących ſię zawiłości adcytuią. Zapada powtórny oczywiſty Dekret ſub Aktu Roku Tyſiąc, Siedmſet, Siedmdzieſiąt, Szóſtego, Mieſiąca Junii, piątego Dnia, którego brzmienie takowe: „ Zaczym My Sąd pretenſyą a parte J. W. Nieſiołowſkie„ go derecenti uroſzczoną, y do Sądu wnieſioną niſzcząc, kaſsuiąc, „ ſatysfakcyą in omni temuż Dekretowi Tyſiąc, Siedmſet, Siedm„ dzieſiąt, Piątego, Mieſiąca Nowembra czternaſtego dnia zapa„ dłemu być powinną cenſendo, połowy Dobr Burdykowſzczyzny, „ Poczupowa, Laſkowſzczyzny cum omnibus onych attinentiis tak, „ iak XX. Jezuici ad ſuppreſſionem Inſtituti dzierżeli, a po nich „ J. W. Nieſiołowſkiemu per Diploma doſtały ſię, nic z nich nie ex„ cypuiąc ani wyłączaiąc, Uniechowſkiego in virtute zapadłego De„ kretu Prawami Xięſtwa Litewſkiego wzmocnionego Aktorem„ czyniemy. " Po zapadłych takowych Dekretach, y po wykonaney przyſiędze, tenże Sędzia połowę Burdykowſzczyzny do ſwoiey Poſseſsyi iurysdycznie obiął. Jakie zatym były obowiązki y przeznaczenia Dekretu Kommiſsyi Wileńſkiey, tak na dopełnienie tych ſkutkow Podkomorzego y Aſsessorow do rozdziału połowy Dobr ad fundum Burdykowſzczyzny ſprowadził. Wſzakże Podkomorzy y Aſseſsorowie za Dekretami Kommiſsyi Wileńſkiey przybyli do Exdywizyi Dobr, ſpoſobiąc ſię nie inaczey ani innym ſpoſobem dzielić Dobra, tylo wedle kondycyi y obowiązkow Dekretu Kommiſsyi Wileńſkiey, y wedle wyrazow onego w Roku Tyſiąc, Siedmſet, Siedmdzieſiąt, Siodmym, Mieſiąca Maia, Dziewiątego, y tegoż Roku Oktobra dwudzieſtego Dnia Akceſsoryine ferowali ſudykata, wymiary gruntow y komportacyą Dokumentow nakazuiąc. Tym bardziey, y tym mocniey był beſpieczen Sędzia Aktorſtwa ſwego, im wyraźniey Konſtytucya 1776. Roku Sąd Kommiſsyi Wileńſkiey do Kommiſsyi Edukacyiney przenoſząc, walor Dekretow w Kommiſsyi Wileń: ferowanych y niewzruſzony ich ſzacunek zachowała y oſtrzegła. Kommiſsyi Edukacyiney Dekretow Wileńſkich kaſsować y roztrząſać nie pozwoliła, wyżſzey mocy y władzy Sądowey nad pierwſzą Kommiſsyą nie dała; Kommisſyą Wileńſką dependuiącą od Kommiſsyi Warſzawſkiey nie nazwała; między Kommiſsyą Wileńſką, a Kommiſsyą Edukacyiną co do Sądu preferencyi nie uczyniła; w rowności ich zachowuie; iedney nad drugą Magiſtraturą przewodzić nie dopuſzcza; iedney wyroki aby druga transformowała naydrobnieyſzey mocy y Prawa nie daie. Po tak mocnych Aktorſtwa przyſądzonych Dobr Uniechowſkiemu utwierdzeniach zdawało ſię, że Prześwietna Kommiſsya Edukacyina uſpokoioną zoſtała, y kondycyom Dekretow Wileńſkich ulegać, y onym czynić zadoſyć przedſięwzięła. Wcho-

dzi bowiem w przyiacielſką komplanacyą z Uniechowſkim,
y za uſtąpioną ſobie kalkulacyą y weryfikacyą Dekretami Wileńſk:
wzkazaną godzi, y zaſpokaia Summą trzydzieſtu Tyſięcy Złotych
Polſkich, a to przez Seſsyonalną uſtawę w Akta ſwoie Ingroſsowa-
ną y per Extractum w Roku Tyſiąc, Siedmſet, Siedmdzieſiąt, Szo-
ſtym, Mca Nowembra, pietnaſtego Dnia Sędziemu wydaną. Jednak
te wſzyſtkie ſprężyny umiał y pracował nad tym J. W. Woiewoda
wzruſzyć y znikczemnić; pozwał po Dekretach oczywiſtych Wi-
leńſkich, po przyſiędze do Sądu nienależnego, to ieſt do Kommiſsyi
Warſzawſkiey Edukacyiney mimo naukę Konſtytucyi 1776. Roku,
co ſądzić ma, y co ſądzić wolna Kommiſsya Edukacyina, opiſuiącą
i Dekreta Wileńſkie approbuiącą; pozwał mówię po Dekretach,
po rozſądzeniu, po przyſiędze, po ugodzie, mimo Artykuł dwudzie-
ſty piąty y Siedmdzieſiąt piąty z Rozdziału czwartego, y znalazł
tam przewagę inwidyi ſwoiey, contra Sędziego bowiem Dekreta
Wileńſkie w Kommiſsyi Edukacyiney przeſądzoną y ſkaſsowaną; bo-
wiem co ieden Sąd dał, przyſądził, drugi Sąd równey prerogatywy
niewinnie odebrał, bez dowodu, bez przekonania własność utracać ka-
zał. Tam ſkaſsowane Dekreta, tam znieważone Konſtytucye, gdy
wyroki contra wyrokom formuią. Nadto ściſkaią y tłumią połowę
Burdykowſzczyzny, a kończą tylko in ſuppoſito Uniechowſzczyzny,
odmieniaią ſpoſob działu, nie nakazuią komportacyi Inwentarzów,
które probuią cyrkumferencyą Dóbr na Sędziego ſpadaiących, Do-
kumentów złożyć y komportować do Sądu nie każą, y tak bez dowo-
du, bez ſłuſzności, bez obrony nękaią, y do utraty naginaią. Co wię-
cey, zieżdża Podkomorzy Wołkowyſki, y przy nim dwòch iednoſtron-
nych Aſseſsorów, Tuhanowſki y Raiecki; bo Sędzia nie miał nazna-
czonego żadnego ze ſwey ſtrony Aſseſsora. Oni to Podkomorzy y Aſ-
ſeſsorowie duchem y myślą Woiewody na zgubę Sędziego pracuiący
odbieraiąc z poſseſsyi Sędziego pod zmyślonym, a całe nieważnym
Aktem Exdywizyi, poddanych ſiedmdzieſiąt ſiedm przyſądzaią Wo-
iewodzie, Sędziego tylko przy Poſseſsyi dwudzieſtu ſiedmiu oſiadło-
ści zoſtawuią, Dekreta y Poſseſyą całą zmieſzali y zaplątali, Inwen-
tarzòw komportować nie kazali żadnego dowodu ſłuchać y mieć nie
chcieli, przeciwko pierwſzym Dekretom Wileńſkim te ſłowa y wy-
rok ten piſzącym: „ Jak Jezuici dzierżącemi byli, iak Woiewoda
obiął, Exdywizyą całe parcyalną ułożyli y Dekretem nazwali; nad-
to gdyby parcyalność Podkomorzego y Exdywizorów bliżey widzieć,
y doświadczać, poddanych dwudzieſtu ſiedmiu przy Sędziu zoſtawio-
nych taxuią w Intratę czterech Tyſięcy Złotych Polſkich; więc
ſiedmdzieſiąt ſiedm od Sędziego odebranych oſiadłości, a Woiewo-
dzie doſtałych tylko w Tyſiącu ſiedmiuſet piąciudzieſiąt Złotych po-
daią, dochody publiczne nawet ukrywaią, i zmnieyſzać ważyli ſię;
czegoż ſię na partykularną krzywdę Sędziego ważyć nie mogli? Taż
Kommiſsya Edukacyina od Exdywizyi wolną apellacyą zachowuie,
a Woiewoda z Exdywizorami nie maiąc ieſzcze oczywiſtey Exdy-
wizyi, bo Sędzia przenikaiąc nieważność Dekretów, a przeto razem
złości Exdywizyi nie chcąc dopomagać, nie ſtawał na Exdywizyi.
Oni gwałtem piſzą Dekret pſeudo oczywiſty, y za kontumacyinym
Dekretem zatarli y zagarnęli poſseſsyą Delatora, pierwey niżeli Sąd

ſtanął

ſtanął; pierwey wyciſnął z poſseſsyi, niżeli Stany rozwiązały. Któren Dekret lepſzy y ważnieyſzy? czy ten, co ſądził Aktorſtwo Sędziemu? czy ten, któren odebrał Aktorſtwo Sędziemu? Choćby nawet Sędzia do Exdywizyi ſtawał, wolna iemu byłaby appellacya; a nie wolno gwałtem Woiewodzie Dóbr odbierać, iak uczynił przemożnie Woiewoda. Prócz tego, że Sędzia utracił zoſtawioną w Przodkach własnośc, utracaią Obywatele ſłodycz y ſpokoyność, które im obiecywały Prawa, bo iuż nic pewnego nie ma, ieżeli Prawa niepewne, ieżeli Dekreta oczywiſte zaprzyſiężone maią być zawodnemi. Ta to Exdywizya była zbiorem całego Sędziemu nieſzczęścia, y złym przykładem dla potomności; bo oni to ſądzili y piſali, co im y razem z niemi w namowie ſiedzący Woiewoda y Wierzeyſki dyktował, y czego żądał. Tam y w tenczas nie uznano komportacyi Inwentarzów, nie uznano examinu ludzi, nie uznano wizyi gruntów, y powtornego wymiaru; doſyć, iż Sędzia doświadczył ucìſku nie Sądu, doświadczył nieſprawiedliwości, a nie ſkutków Prawa, y pierwſzych Dekretów Aktorſtwo Sędziemu wyświecaiących. Można ſię żalić y mówić, że gwałtem odięty maiątek, gwałtem zatarta Sukceſsya, gwałtem zruynowane Dekreta Wileńſkie, gwałtem powaga Praw y Konſtytucyi osłabione, grożą upadkiem wſzyſtkim Obywatelom, kto Dekretami zyſkał maiątek. Bo ieżeli Sędzia przy Prawie y Dekretach nie utryma własności, rzadko ſzczęśliwy będzie, ktoby ſię cieſzył, y używał z własności Dekretami nadaney, y przyſądzoney. Zali ſię Sędzia przed wſzyſtkiemi Rzeczypoſpolitey Stanami, ogłaſza y ſmuci ſię nad ſwoim nieſzczęściem, y pytać ſię oto będzie: Które Dekreta lepſze? czy Wileńſkie pierwſze, czy drugie Kommiſsyi Edukacyiney u Stanów Rzeczypoſpolitey? które rozwiążą kweſtyą, które ſkładaią Prawa; bo Sąd nad równym Sądem Zwierzchności nie ma, y zmnieyſzać powagi równey Magiſtratury nie był powinien. O takowe więc krzywdy ninieyſzą Manifeſtacyą do Kſiąg Ziemſkich Woiewodztwa Mińſkiego podał ku zapiſaniu; co ieſt przyięto y zapiſano; z których y ten wypis pod pieczęcią tegoż urzędu Parti Actoreæ ieſt wydan.

Concordavi Stan: Kar: Jeśman
Podcz: Smoleń: Regent Ziem: Wdztwą Mińſkiego.

Manifeſt W. J. Pana Uniechowſkiego Sędziego pierwſzego Ziemſkiego Woiewodztwa Mińſkiego na Kommiſſyą Edukacyiną J. W. Nieſiołowſkiego Woiewodę Nowogrodzkiego, y dalſze oſoby.